

Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūta publiskais pārskats par 2010. gadu

3.1. LMA Mākslas vēstures institūta darbības galvenais ilgtermiņa un vidējā termiņa mērķis ir Latvijas arhitektūras, mākslas vēstures un teorijas jautājumu zinātniska izpēte no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām. Informāciju skat. www.lma-mvi.lv

3.2. Galvenās funkcijas un uzdevumi. Jaunāko sasniegumu popularizēšana Latvijā un ārzemēs. Gatavot monogrāfiska rakstura izdevumus, rakstu krājumus (*Materiāli Latvijas mākslas vēsturei*), turpināt izdot žurnālu *Mākslas vēsture un teorija*, atjaunot darbu, kas apstājies krīzes apstākļos, pie *Latvijas mākslas vēstures internetā*, www.makslasvesture.lv/index.php/, gatavot referātus vietējām un starptautiskām konferencēm, tos publicēt kā zinātniskus rakstus. Uzturēt saikni ar mācību darbu Latvijas Mākslas akadēmijā, aktīvi piedaloties izglītības veicināšanas procesā: lasot regulārus lekciju kursus bakalauru un maģistrantūras programmās, vadot un recenzējot zinātniskos darbus bakalauriem, maģistriem un doktorantiem. Iesaistoties promocijas padomes darbā.

3.3. Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūts ir valsts bezpeļņas zinātniska iestāde, kas darbojas pēc pašpārvaldes principiem. Juridiskā adrese: Akadēmijas laukums 1-160, Rīga, LV 1050. Institūtu pārvalda direktore – dr. art. Elita Grosmane un Dome – dr. art. Stella Pelše, dr. art. Anna Ancāne, dr. art. Daina Lāce, MA Kristiāna Ābele.

3.4.1 Īstenotie pētījumu projekti un to rezultāti:

Valsts pētījumu programma Nr.3 “Nacionālā identitāte (valoda, Latvijas vēsture, kultūra un cilvēkdrošība)”. Projekts Nr. 5 “Identitātes estētika: literatūra, folklore un māksla – nacionālās identitātes vēsturiskās zīmes un mūsdienu simboli” (Elita Grosmane, Anna Ancāne). Par godu Rīgas Doma baznīcas 800 gadu jubilejai tiek gatavots Multimediāls disks *Rīgas Doms. Arhitektūras un mākslas vērtības*.

LZP grants: Latvijas mākslas un arhitektūras vēsture: konteksti, personības diskursi. Sagatavoti raksti un sarīkoti 18. Borisa Vīpera piemiņas lasījumi “Paraugi un interpretācijas mākslas teorijā un praksē: Latvijas gadījums” 2010.g. 2. decembrī (LZP, Nr. 09.1620, Stella Pelše, Daina Lāce, Kristiāna Ābele).

Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekta “Vienota nacionālās nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkls zinātniskās darbības nodrošināšanai izveide”, 2010-2024.g. sadarbības partneri. Darbs projektā tikai uzsākts (Elita Grosmane, Daina Lāce)

European Network for Baroque Cultural Heritage. The Reception of Italian and Netherlandish art in the Baltic Area in the 17th and 18th centuries. Greifswald 2009-2014. Sagatavoti 15 šķirkļi par dažādiem Latvijas baroka arhitektūras un mākslas pieminekļiem, Elita Grosmane, Anna Ancāne).

3.4.2. Zinātniskās publikācijas:

1. Senā Jelgava. Rakstu krājums / Sast. **Elita Grosmane**.- Rīga, "Neputns", 2010.- 336 lpp.
2. LMA Mākslas vēstures institūta žurnāls "Mākslas Vēsture un Teorija" 2010/13, galvenā redaktore – **Elita Grosmane**.
3. Paraugi un interpretācijas mākslas teorijā un praksē: Latvijas gadījums. Referātu tēzes / Sast. un ievada autore **Stella Pelše**. – Rīga: LMA Mākslas vēstures institūts, 2010. – 12 lpp.

Raksti:

4. **Elita Grosmane**. Lielais Kristaps Rīgā. Svētā Kristapa ikonogrāfija // Rīgas Lielais Kristaps. Sast. Dace Strazdiņa.- Rīga: Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs, 2010.- 13.-34. lpp.
5. **Elita Grosmane**. Jelgavas pilsētībūvnieciskā struktūra: pacēlumi un kritumi // Senā Jelgava. Sast. Elita Grosmane.- Rīga, "Neputns", 2010.- 33.-71. lpp.
6. **Elita Grosmane**. Johana Heinces un Tobiasa Heinca jautājums: izcelsme un darbība Latvijā 17. gadsimta pirmajā pusē // Senā Jelgava. Sast. Elita Grosmane.- Rīga, "Neputns", 2010.- 149.-178. lpp.
7. **Elita Grosmane**. Baltijas jūras dienvidu piekrastes kultūras un mākslas mantojums / The Culture and Art Heritage of the Southern Baltic Coast: Ecclesiae ornatae – Kirchengestaltungen des Mittelalters und der frühen Neuzeit zwischen Denkmalwert und Funktionalität; Terra sanctae Mariae – Mittelalterliche Bildwerke der Marienverehrung im Deutschenordensland Preußen // Mākslas vēsture un Teorija.- 2010.- Nr.13.- 75.-76. lpp.
8. **Stella Pelše**. Rietumu laikmetīgās mākslas darbu stilistiskās paralēles, iespaidi un citāti Latvijas mākslā 90. gados = The Stylistic Parallels, Impressions and Quotations of Western Contemporary Art in Latvian Art in the 1990s // Deviņdesmitie. Laikmetīgā māksla Latvijā / Sast. Ieva Astahovska. – Rīga: Laikmetīgās mākslas centrs, 2010. – 162.–173. lpp.
9. **Stella Pelše**. Creating the Discipline: Facts, Stories and Sources of Latvian Art History // Kunstiteaduslikke Uurimusi = Studies on Art and Architecture. – 2010. – Vol. 19. – No. 3–4: The Geographies of Art History in the Baltic Region. – P. 26–41.
10. **Stella Pelše**. Ethnography, Neo-Classicism and International Context: Latvian Traditionalist Thinking on the Art of the 1930s // Reinterpreting the Past: Traditionalist Artistic Trends in Central and Eastern Europe of the 1920s and 1930s / Ed. by Irena Kossowska. – Warsaw: Institute of Art of the Polish Academy of Sciences, 2010. – P. 89–104.
11. **Stella Pelše**. Mākslas vēsture Baltijā – izvērtējumi un izaicinājumi: [konference "Mākslas vēstures ģeogrāfijas Baltijas reģionā"] // Mākslas Vēsture un Teorija. – 2010. – Nr. 13. – 82.–84. lpp.
12. **Kristiāna Ābele**. Johans Valters un vācu ekspresionisms // Latvijas Nacionālais

mākslas muzejs: Muzeja raksti 2 / Sast. Dace Lamberga. – Rīga: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, 2010. – 19.–27. lpp.

13. **Kristiāna Ābele.** Johans Valters: 1869–1932. Promocijas darba kopsavilkums / Zin. vad. Eduards Kļaviņš. – Rīga: LMA Mākslas vēstures institūts, 2010. – 76 lpp.;
14. Johann Walter (Walter-Kurau): 1869–1932. Summary of the Doctoral Dissertation / Acad. advisor Eduards Kļaviņš. – Rīga: LMA Mākslas vēstures institūts, 2010. – 80 p.
15. **Anna Ancāne.** Rīgas arhitektūra un pilsētībūvniecība 17. gs. otrajā pusē: Promocijas darba kopsavilkums = Architecture and Urban Planning of Riga in the 2nd Half of the 17th century: Summary of Doctoral Dissertation / Zin. vad. Elita Grosmane. – Rīga: LMA Mākslas vēstures institūts, 2010. – 59 lpp.
16. **Anna Ancāne.** 4. starptautiskais ķieģeļu būvmākslas kongress Vismārā // Mākslas Vēsture un Teorija. – 2010. – Nr. 13. – 81.–82. lpp.
17. **Daina Lāce.** Rīgas pilsētas arhitekts un rātes būvmeistars Johans Daniels Felsko (1813–1902): Promocijas darba kopsavilkums = Riga City Architect and City Council Master Builder Johann Daniel Felsko (1813–1902): Summary of Doctoral Dissertation / Vad. Elita Grosmane. – Rīga: LMA Mākslas vēstures institūts, 2010. – 48 lpp.

3.4.3. dalība zinātniskajās konferencēs:

1. **Elita Grosmane.** Svētā Kristapa ikonogrāfija un Lielais Kristaps Rīgā. Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs. Rīga, 2010. 24. 02.2010.
2. **Elita Grosmane.** Lettland im Rahmen des ENBaCH Barockprojektes // European Network for Baroque Cultural Heritage. The Reception of Italian and Netherlandish art in the Baltic Area in the 17th and 18th centuries. Ahrensburg, 26-27. 04.2010.
3. **Elita Grosmane.** Priekšlasījums atklājot restaurēto viduslaiku gleznojumu. Rīgas Doma priekšhalle, 07.09.2010
4. **Elita Grosmane.** The Development of Art History in Latvia. Problems and Solutions. Vytautas Magnus University Faculty of Arts. International Conference: *Landmarks of Art History*. 14-15 October 2010, Kaunas.
5. **Stella Pelše.** Back to Normality or Beyond: Theories of Art in Latvia // Thinking Art Theory in East-Central Europe: A joint seminar hosted by the Research and Academic Program at the Clark Art Institute and the Institute of Art History of the Estonian Academy of Arts. Tallinn, 14–15 May 2010.
6. **Stella Pelše.** From Surface to Illusion and Back: Painting's Textural Qualities in Latvian Thinking on Art // Textures: The 6th European Meeting of the Society for Literature, Science and the Arts (SLSA-EU 2010) in Riga and Liepāja, 15–20 June 2010 (Panel: Materiality and Textuality. 17 June 2010).
7. **Stella Pelše.** Latvian Art Historians as Critics and Theoreticians: Art's Values and Developments in the Inter-War Period // The History of Art History in Central, Eastern and South-Eastern Europe. International Conference. Toruń, The Center of Contemporary Art, September 14–16, 2010.

8. **Kristiāna Ābele.** Johann Walter-Kurau als Maler und Lehrer: Festvortrag zur Eröffnung der Ausstellung *Johann Walter-Kurau und seine Malschule*. Kunstpavillon Heringsdorf auf Usedom, 26. September 2010.

9. **Kristiāna Ābele.** Dzirdes tēli Latvijas glezniecībā 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā: Ideju migrācijas atbalsis un vietējā pieredze // Paraugi un interpretācijas mākslas teorijā un praksē: Latvijas gadījums. 18. Borisa Vipera piemiņas lasījumi Rīgā 2010. gada 2. decembrī.

10. **Daina Lāce.** Rīgas pilsētas arhitekts un rātes būvmeistars Johans Daniels Felsko (1813–1902) // Otrās Šmēlinga sarunas Latvijas Ugunsdzēsības muzejā Rīgā 2010. gada 12. novembrī.

11. **Daina Lāce.** Gotisko paraugu loma Rīgas 19. gs. sakrālajā arhitektūrā. Johana Daniela Felsko piemērs // Paraugi un interpretācijas mākslas teorijā un praksē: Latvijas gadījums. 18. Borisa Vipera piemiņas lasījumi Rīgā 2010. gada 2. decembrī.

3.4.4. līgumdarbi ir ar Latvijas Mākslas akadēmiju, lasot lekciju kursus, vadot bakalaura, maģistra vai doktora darbus, recenzējot tos, sagatavotas Latvijas Zinātnes padomes ekspertīzes u.c.

3.4.5. darbinieku izstrādātie doktora darbi:

1. **Anna Ancāne.** 9. decembrī aizstāvējusi mākslas doktora (*dr. art.*) disertāciju “Rīgas arhitektūra un pilsētībūvniecība 17. gs. otrajā pusē”. Vadītāja Elita Grosmane, recenzenti Jānis Krastiņš, Ojārs Spārītis un Konrāds A. Otenheims (*Konrad A. Ottenheym*).

2. **Daina Lāce.** 16. decembrī aizstāvējusi mākslas doktora (*dr. art.*) disertāciju “Rīgas pilsētas arhitekts un rātes būvmeistars Johans Daniels Felsko (1813–1902)”. Vad. Elita Grosmane, rec. Silvija Grosa, Jānis Zilgalvis un Malgožata Omilanovska (*Małgorzata Omilanowska*).

Darbinieku vadītie **bakalaura darbi:**

1. **Nils Ārens.** Latvijas seno laiku un viduslaiku koka celtnu rekonstrukcijas (vad. **Elita Grosmane**)

2. **Inese Kundziņa** Otēto Kurzemes pūra lāžu ikonogrāfija Recenzēja: **Elita Grosmane**

3. **Līva Kupča.** Kuratora darbības attīstība Latvijas laikmetīgās mākslas kontekstā (vad. **Stella Pelše**).

Darbinieku vadītie **maģistru darbi:**

1. **Austra Āzena.** Franču glezniecības kolekcija Ārzemju mākslas muzejā (vad. **Elita Grosmane**)

Darbinieku vadītie **doktora darbi:**

1. **Baiba Vaska.** Ornamenti uz viduslaiku rotaslietām Latvijas 13.–18. gs. arheoloģiskajā materiālā (vad. **Elita Grosmane**).

2. **Agnese Bergholde.** Vēlās romānikas būvplastika Baltijas jūras reģionā (vad. **Elita Grosmane**).

3. **Valentīna Opolā.** Itāļu glezniecība Latvijā (vad. **Elita Grosmane**).

4. **Vija Strupule.** Dekoratīvā glezniecība Rīgas interjeros. 16. gs.–18./19. gs. mija (vad. **Elita Grosmane**)

5. *Iveta Derkusova*. Fotomontāža Gustava Kluča daiļradē (vad. **Stella Pelše**)

3.4.6. –

3.4.7. Kristiānai Ābelei laikraksta “Diena” gada balva kultūrā 2009 par grāmatu “Johans Valters”, piešķirta 2010. gada martā;

Turpinās digitālā formā uzkrāto vizuālo materiālu sistematizēšana un arhivēšana.

3.5. Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūts **budžeta sadalījums un izlietojums 2010.gadā**

I. Augstskolas ieņēmumi

Rindas kods*	Ieņēmumu veids	Ieņēmumu apmērs (tūkstošos latu)
A	B	1
9000	Ieņēmumi kopā	
9100	Finansējums studijām	
9110	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem studijām	
9111	- tajā skaitā ES struktūrfondu finansējums studijām (ESF un ERAF)	
9120	Pašu ieņēmumi no studiju maksas	
	- tajā skaitā no ārvalstu studentiem	
9130	Finansējums studijām no starptautiskiem avotiem (Erasmus, Comenius, Grundvig, Leonardo Da Vinci, u.c. mūžizglītības programmas un citi ārvalstu finanšu instrumenti)	
9140	Cits finansējums studijām (uzskaitīt būtiskākos)	
9200	Finansējums zinātniskajai darbībai	
9210	Valsts budžeta finansējums, tajā skaitā:	25232
9211	- ES struktūrfondu finansējums zinātniskajai darbībai (ESF un ERAF)	-
9212	- Latvijas Zinātnes padomes (LZP) granti un cits LZP finansējums	5400
9213	- zinātniskās darbības bāzes finansējums	10232
9214	- valsts pētījumu programmu finansējums	9600
9215	- zinātniskās darbības attīstības finansējums	-

9216	- pārējais valsts budžeta zinātnes finansējums (piemēram, Tirgus orientēto pētījumu finansējums, ministriju vai pašvaldību finansējums u.tml.)	-
9220	Finansējums zinātniskajai darbībai no starptautiskiem avotiem, kopā (Eiropas teritoriālas sadarbības projektu, Eiropas Ekonomiskās zonas projektu, ES 7.letvara programmas projektu, EUREKA, EUROSTARS, COST, Life u.c. projektu finansējums)	-
9221	- tajā skaitā ieņēmumi no līgumdarbiem ar ārvalstu juridiskām personām (pasūtījuma darbi saskaņā ar noslēgtajiem komercīgumiem)	-
9230	Ieņēmumi no līgumdarbiem ar Latvijas Republikas juridiskām personām	-
9240	Cits finansējums zinātniskajai darbībai (uzskaitīt būtiskākos)	-
9300	Citi ieņēmumi	
9310	Pašu ieņēmumi no telpu nomas	
9320	Pārējie citi ieņēmumi (uzskaitīt būtiskākos)	
9321	Ieņēmumi no starptautiskajiem avotiem, kas tiešā veidā nav saistīti ar studijām vai zinātni (EEZ un Norvēģijas valdības divpusējais finanšu instruments, INTERREG u.c.)	
*-saskaņā ar CSP pārskata „1-augstskola, koledža” 9.nodaļas kodiem		

II. Izdevumi

Nr.p.k.	Izdevumu veids	Kods	Izdevumu apmērs (tūkstošos latu)	% (no kopējiem izdevumiem)
1.	Atalgojums kopā, tajā skaitā:	1100	18143,6	
	- atalgojums akadēmiskajam personālam		18143,6	
	- atalgojums administratīvajam personālam		-	
	- atalgojums vispārējam personālam		-	
2.	Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un	1200	2929,-	

	kompensācijas			
3.	Preces un pakalpojumi kopā, tajā skaitā	2000	4159,4	
	- komandējumi un dienesta braucieni	2100	389,2	
	- pakalpojumi, tajā skaitā	2200	445,7	
	- <i>komunālie pakalpojumi</i>	2220	3324,5	
	- krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita kodā 5000	2300		
	- izdevumi periodikas iegādei	2400	-	
4.	Subsīdijas un dotācijas	3000	-	
5.	Pamatkapitāla veidošana kopā, tajā skaitā	5000	-	
	- pamatlīdzekļi	5200		
6.	Sociālie pabalsti kopā, tajā skaitā	6000	-	
	- stipendijas	6291	-	
		6292	-	
7.	Citi izdevumi			
Izdevumi kopā			25232	100%

3.6. Aizstāvēti divu institūta darbinieku promocijas darbi (Anna Ancāne, Daina Lāce).
 Finansiālu atbalstu deļ no institūta aizgājusi Dr. art. Ruta Čaupova.

Pārskatu sastādīja:

institūta direktore

dr. art. Elita Grosmane